

FORSE DALING RUNDVLEESPRIJZEN

Jan Bolhuis

De prijzen op de rundvleesmarkt lieten in het jaar 2000 voor de producenten aanvankelijk een positieve ontwikkeling zien. De interventievoorraden waren in het begin van dat jaar aanzienlijk teruggelopen. De productie van rundvlees lag door het krappere aanbod van slachtkoeien en -stieren op een lager niveau.

De producentenprijs van slachtkoeien van 2^e kwaliteit liep vanaf januari tot juli met circa een gulden per kg geslacht gewicht op (figuur 1). De consumentenprijs van runderlappen steeg in deze periode echter maar enkele dubbeltjes (Bron: 'Slagerswereld'). Deze ontwikkeling bevestigt dat prijsveranderingen in de vleessector op producentenniveau slechts zeer geleidelijk worden doorberekend aan de consument.

De producentenprijs wist zich tot de nazomer op dit niveau te handhaven. In de herfst trad er na een aantal nieuwe gevallen van BSE echter een kentering op. De grootste ommekeer kwam toen er in Duitsland voor het eerst een BSE-geval werd ontdekt. Dit had grote gevolgen voor de consumptie van rundvlees in de EU. De Nederlandse consument reageerde nog redelijk nuchter op deze ontwikkeling, maar in Frankrijk, Duitsland en de Zuidelijke lidstaten waren de reacties zeer heftig. Vooral in Duitsland liet de consument het rundvlees links liggen en werd er bijna alleen nog kip en varkensvlees gekocht. De producentenprijzen kwamen hierdoor sterk onder druk te staan en tegen het eind van het jaar lag de prijs onder de vier gulden per kg. De forse daling van de producentenprijs had geen negatieve invloed op de consumentenprijs. Deze liep zelfs verder op.

Hoewel het jaar in mineur eindigde lag de gemiddelde producentenprijs van slachtkoeien in 2000 ruim 10% hoger dan in 1999. Het verbruik van rundvlees in Nederland per hoofd van de bevolking lag volgens de Productschappen Vee en Eieren (PVE) in 2000 op 19,1 kg. Dit is 0,5 kg minder dan in 1999. Hoewel het huishoudelijk verbruik van rundvlees verder afnam steeg het verbruik van de panklare producten. In het eerste kwartaal van 2001 lag de consumptie 6,5% onder het niveau van het eerste kwartaal van vorig jaar. Door een gebrek aan vertrouwen van consumentenzijde bleef de vraag naar rundvlees in de EU ook in het begin van dit jaar laag. De verplichte BSE-test voor slachtrunderen ouder dan 30 maanden kon het vertrouwen van de consument niet herstellen. Dit had tot gevolg dat de producentenprijzen nog verder daalden. De brutomarge tussen de producenten- en consumentenprijs nam verder toe. Deels is dit te verklaren door de lagere bezetting bij de slachterijen en de extra kosten die gemaakt moeten worden voor afvoer van het slachtafval. Daarnaast wordt een niet onbelangrijk deel van het rundvlees dat in de schappen ligt ingevoerd vanuit Ierland en daar is de marktprijs van het rundvlees aanzienlijk minder gedaald dan op het Europese vasteland.

Naast de gevolgen van de BSE werd de Nederlandse producent de laatste maanden ook nog geconfronteerd met de uitbraak van MKZ. Hierdoor kon er vrijwel geen slachtvee worden afgeleverd. Vanaf 1 april moet de helft van de verplichte BSE-test door de producent worden betaald en ook de kosten van transport door het verbod om bij te laden fors hoger zijn, waardoor de prijs die de producent ontvangt nog geen drie gulden per kg bedraagt. Hoewel het vertrouwen van de consument in de veiligheid van rundvlees langzaam toeneemt, ligt de consumptie in de EU volgens de laatste schattingen nog circa 10% beneden het niveau van vorig jaar.

Aangezien vanaf 1 juli de kosten van de BSE-test geheel voor rekening van de producent komen en de markttransparantie door het ontbreken van veemarkten is verslechterd zijn de vooruitzichten voor de opbrengstprijzen van de slachtkoeien de komende tijd niet hoopgevend.

